

This project is co-funded
by the Republic of Serbia

This project is funded
by the European Union

Project “Support for further improvement of Public Procurement system in Serbia”, IPA 2013

Izuzeci od primene Zakona o javnim nabavkama

i

“In house” nabavke

Zahtevi EU Direktiva

Teja Kolar

4. jul 2018., Uprava za javne nabavke

Republic of Serbia
Public procurement office

Implemented
by

giz

International
Services

KPMG

EU Support for Further Improvement of
Public Procurement System
in Serbia

Izuzeci od primene Direktive 2014/24/EU

- Nova Direktiva 2014/24 ponavlja izuzetke koji su postojali u prethodnoj Direktivi i dodaje neke nove
- Neki od postojećih izuzetaka su malo izmenjeni

Izuzeci od primene Direktive (2014/24/EU)

- **čl. 7. – 12., 14., 15., 17.**
 - Ugovori u oblasti vodoprivrede, energetike, saobraćaja i poštanskih usluga (obuhvaćeni Sektorskom Direktivom)
 - Posebna izuzeća u oblasti elektronskih komunikacija
 - Ugovori o javnoj nabavci koji se dodeljuju u skladu sa međunarodnim pravilima
 - Posebna izuzeća za ugovore o uslugama
 - Ugovori o uslugama koji se dodeljuju na osnovu isključivog prava
 - Ugovori o javnoj nabavci između subjekata u javnom sektoru
 - Usluge istraživanja i razvoja
 - Ugovori u oblasti odbrane i bezbednosti

Ugovori obuhvaćeni Sektorskom Direktivom (2014/25/EU)

■ Čl. 7 – Direktiva se ne primenjuje:

1. na ugovore o javnoj nabavci, koje, u skladu sa Sektorskom Direktivom dodeljuju javni naručioc i koji vrše jednu ili više sektorskih delatnosti i koji se dodeljuju za obavljanje tih delatnosti,
2. na ugovore o javnoj nabavci izuzete iz oblasti primene te direktive u skladu sa njenim čl. 18, 23. i 34. ili
3. na ugovore koje dodeljuje naručilac koji pruža poštanske usluge i to one koji se dodeljuju za obavljanje sledećih delatnosti:
 - usluge sa dodatnom vrednošću povezane sa elektronskim sredstvima i koje se u potpunosti pružaju putem elektronskih sredstava
 - određene finansijske usluge
 - filatelističke usluge
 - logističke usluge

Posebna izuzeća u oblasti elektronskih komunikacija

- **Čl. 8. – Direktiva se ne primenjuje:**
 - na ugovore o javnoj nabavci čija je glavna svrha da se javnim naručiocima omogući pružanje ili iskorištavanje javnih komunikacionih mreža ili pružanje javnosti jedne ili više elektronskih komunikacionih usluga
 - ✓ „javne komunikacione mreže” and „elektronske komunikacione usluge” isto značenje kao u Direktivi 2002/21/EK
 - rezultat liberalizacije sektora telekomunikacije
 - izuzetak namenjen operaterima u oblasti elektronskih komunikacija koji su istodobno javni naručioci

Ugovori o javnoj nabavci koji se dodeljuju u skladu sa međunarodnim pravilima

- **Čl. 9. – Direktiva se ne primenjuje:**
 - na ugovore o javnoj nabavci koje je **javni naručilac dužan da dodeli** u skladu sa **postupcima nabavke koji su različiti** od postupaka utvrđenih u direktivi i koji su **utvrđeni**:
 - a) pravnim instrumentom kojim se ustanovljavaju međunarodne obaveze**
 - kao što je međunarodni sporazum zaključen u skladu sa Ugovorima između države članice i jedne ili više trećih zemalja ili njenih delova i koji obuhvata radove, dobra ili usluge koji služe za zajedničko sprovođenje ili korišćenje projekta od strane njegovih potpisnica
 - b) od strane međunarodne organizacije**

Ugovori o javnoj nabavci koji se dodeljuju u skladu sa međunarodnim pravilima...

- **Direktiva se ne primenjuje** na ugovore o javnoj nabavci koje naručilac dodeljuje u skladu sa pravilima o nabavci propisanih od strane međunarodne organizacije ili međunarodne finansijske institucije
 - u slučaju kada te ugovore **u potpunosti finansira** ta organizacija ili institucija
- u slučaju ugovora o javnoj nabavci koje **većim delom finansira** međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija **strane se usaglašavaju o postupcima nabavke koji će se primenjivati**

Posebna izuzeća za ugovore o uslugama

- **Čl. 10(a) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:**
 - **pribavljanje ili zakup, nezavisno od toga kojim finansijskim sredstvima, zemljišta, postojećih zgrada ili druge nepokretne imovine ili s njima povezanih prava**
 - izuzeti jer se odnose na nepokretnu imovinu koja prirodno zavisi o geografskoj lokaciji
 - takvi ugovori se zaključuju najčešće na lokalnim tržištima i njihov predmet generalno isključuje vjerojatnost za prekograničnu konkurenciju

Posebna izuzeća za ugovore o uslugama...

- Čl. 10(b) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:
 - pribavljanje, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namenjenog za audio-vizuelne medijske usluge ili medijske usluge radija, **koje dodeljuju pružaoci audio-vizuelnih medijskih usluga ili medijskih usluga radija, ili**
 - na ugovore o vremenu za emitovanje ili obezbeđivanje programa koji se dodeljuju pružiocima audio-vizuelnih medijskih usluga ili medijskih usluga radija
 - ✓ „audio-vizuelna medijska usluga”, „pružaoci medijskih usluga”, „program” i „programski materijal” isto značenje kao u Direktivi 2010/13/EU

Posebna izuzeća za ugovore o uslugama...

- **Čl. 10(c) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:**
 - **Usluge arbitraže I mirenja**
 - **Recital 24**
 - *Treba podsetiti da usluge arbitraže i mirenja i drugih sličnih oblika alternativnog rešavanja sporova obično pružaju tela ili pojedinci imenovani ili odabrani na način koji se ne može regulisati pravilima o nabavci. Treba pojasniti da se ova direktiva ne primenjuje na ugovore o pružanju takvih usluga, bez obzira na njihov naziv prema nacionalnom pravu.*

Posebna izuzeća za ugovore o uslugama...

- Čl. 10(e) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:
 - finansijske usluge u vezi sa emitovanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrednosti ili drugih finansijskih instrumenata u smislu Direktive 2004/39/EZ (Prilog I, odjeljak C), usluge centralne banke i **poslove koje vrši Evropski fond za finansijsku stabilnost i Evropski mehanizam za stabilnost**

Posebna izuzeća za ugovore o uslugama...

- **Čl. 10(g) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:**
 - **Ugovore o radu**
 - tržište rada generalno je lokalizirano i podložno lokalnim uslovima za zapošljavanje, oporezivanje i socijalni režim

Novo izuzeće – Pravne usluge

- **Čl. 10(d) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:**
 - 1. pravno zastupanje klijenta od strane advokata u:**
 - postupku **arbitraže** ili **mirenja** koji se vodi u državi članici, trećoj zemlji ili pred međunarodnom instancom za arbitražu ili mirenje
 - **sudskom postupku** koji se vodi pred sudovima, tribunalima ili javnim organima države članice, treće zemlje ili pred međunarodnim sudovima, tribunalima ili institucijama
 - 2. pravne savete** koji se daju tokom pripreme nekog od postupaka iz 1. ili u slučaju materijalne indicije i velike verovatnoće da će pitanje na koje se savet odnosi postati predmet pomenutih postupaka, pod uslovom da je savet dao advokat

Novo izuzeće – Pravne usluge...

3. usluge **overavanja** i **verifikacije** dokumenata, koje moraju da pružaju **javni beležnici**
4. pravne usluge koje pružaju **pravni zastupnici** ili **imenovani staratelji** ili druge pravne usluge čije je **pružaoce** odredio **sud** ili **tribunal** u dotičnoj državi članici ili su oni **zakonom određeni** za obavljanje **posebnih zadataka pod nadzorom** tih **tribunala** ili **sudova**
5. **druge pravne usluge** koje su u dotičnoj državi članici **povezane**, makar i privremeno, **sa vršenjem službenog ovlašćenja**

Novo izuzeće – Zajam

- **Čl. 10(f) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:**
 - **zajmove**, bez obzira da li su povezani sa emitovanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrednosti ili drugih finansijskih instrumenata

Novo izuzeće – Civilne usluge

- Čl. 10(h) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga za:
 - usluge civilne odbrane, civilne zaštite i sprečavanja opasnosti:
 - koje pružaju **neprofitne** organizacije ili udruženja, i
 - koje su obuhvaćene CPV oznakama 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 i 85143000-3
 - osim usluga prevoza pacijenata vozilima hitne pomoći

Novo izuzeće – Usluge prevoza

- Čl. 10(i) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci za:
 - usluge javnog prevoza putnika železnicom ili metroom

Novo izuzeće – Usluge političkih kampanja

- Čl. 10(j) – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci za:
 - Usluge političkih kampanja obuhvaćene CPV oznakama:
 - 79341400-0 - *Usluge oglašavanja kampanje*
 - 92111230-3 - *Produkcija propagandnog filma*
 - 92111240-6 - *Produkcija propagandnog videa*
 - kada ih dodeljuje **politička stranka** u okviru **izborne kampanje**
- **Recital 29**
 - ... *političke stranke, načelno, jer nisu naručioci, ne podležu njenim odredbama. Međutim, političke stranke u nekim državama članicama mogu da potpadaju pod pojam javnopravnih tela.*

Ugovori o uslugama koji se dodeljuju na osnovu isključivog prava

- **Čl. 11 – Direktiva se ne primenjuje na ugovore o javnoj nabavci usluga:**
 - koje **javni naručilac** dodeljuje **drugom javnom naručiocu** ili udruženju javnih naručilaca na osnovu isključivog prava koje oni uživaju u skladu sa zakonom, propisom ili drugim objavljenim aktom koji su u skladu sa UFEU
 - obuhvata situacije gde je pravo na pružanje usluge ekskluzivno dodeljeno nekom javnom naručiocu
 - ne postoji nikakva konkurencija od strane privatnih pružatelja usluga na tržištu

Usluge istraživanja i razvoja (R & D)

- Čl. 14 – Direktiva se primenjuje **samo na** ugovore o javnoj nabavci:
 - usluga istraživanja i razvoja **koje su obuhvaćene CPV oznakama 73000000-2 to 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 and 73430000-5 pod uslovom da:**
 - a) koristi ostvaruje isključivo javni naručilac za svoju upotrebu u obavljanju svojih poslova, i
 - b) pruženu uslugu u potpunosti plaća javni naručilac
 - ***a contrario*, sve ostale R & D usluge izuzete su od primene Direktive**

Ugovori u oblasti odbrane i bezbednosti

- Čl. 15(1) – Direktiva **se primenjuje** na dodelu ugovora o javnoj nabavci u oblasti odbrane i bezbednosti, **sa izuzetkom**:
 - a) ugovora koji spadaju u oblast primene Direktive 2009/81/EZ
 - b) ugovora na koje se Direktiva 2009/81/EZ ne primenjuje u skladu sa njenim izuzecima (čl. 8, 12. i 13.)

Ugovori u oblasti odbrane i bezbednosti...

- Čl. 15(2) – Direktiva **se ne primenjuje:**
 - na ugovore o javnoj nabavci, **koji inače nisu izuzeti u skladu sa stavom 1.,** ukoliko se zaštita ključnih bezbednosnih interesa države članice ne može garantovati **manje agresivnim merama**
 - **u skladu sa članom 346, stav 1. tačka a) UFEU,** na ugovore o javnoj nabavci, **koji inače nisu izuzeti u skladu sa stavom 1.,** ukoliko bi primena direktive obavezivala državu članicu da dostavlja informacije čije obelodanjivanje smatra **suprotnim svojim ključnim bezbednosnim interesima**

Ugovori u oblasti odbrane i bezbednosti...

- Čl. 15(3) – Direktiva se ne primenjuje:
 - kada su nabavka i izvršenje ugovora o javnoj nabavci proglašeni **tajnim** ili kada moraju biti praćeni **posebnim merama bezbednosti** u skladu sa zakonima i drugim propisima na snazi u državi članici
 - pod uslovom da je država članica utvrdila da se dotični suštinski interesi ne mogu garantovati **manje agresivnim merama**

Izuzeci od primene Direktive 2014/25/EU

- Član 18 – ugovori u svrhu preprodaje ili iznajmljivanja: **nema promene**
- Član 19 – ugovori koji se dodeljuju u svrhe koje ne uključuju obavljanje sektorske delatnosti ili u svrhu obavljanja sektorskih delatnosti u trećoj zemlji: **nema promene**
- Član 23 – ugovori određenih sektorskih naručioca za nabavku vode ili snabdevanje energijom/goriva za proizvodnju energije: **nema promene**
- Član 28 – Ugovori između javnih naručilaca: **ново (isto kao u Direktivi 2014/24)**
- Član 29 - 31: Povezana poduzeća & joint ventures (Recitali 39 – 41): **nema promene**

Interne (in-house) nabavke

Republic of Serbia
Public procurement office

Implemented
by

giz

International
Services

KPMG

EU Support for Further Improvement of
Public Procurement System
in Serbia

Istorijat

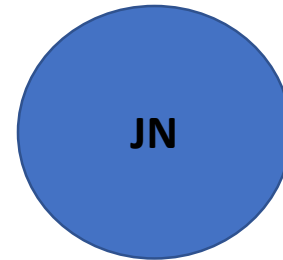
- Nastale iz prakse Evropskog suda pravde
- Sada u Direktivama iz 2014. godine
 - 2014/24/EU – Član 12.
 - 2014/25/EU – Član 28.

Dva različita koncepta

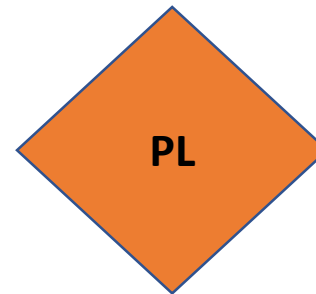
- **“In-house” ili “vertikalni” aranžmani**
 - Nastali kroz predmet “Tekal” (C-107/98)
- **Saradnja unutar javnog sektora ili “horizontalni” aranžmani**
 - Nastali kroz predmet “Hamburg” (C-480/06)

Tekal – vizuelni prikaz

Javni naručilac

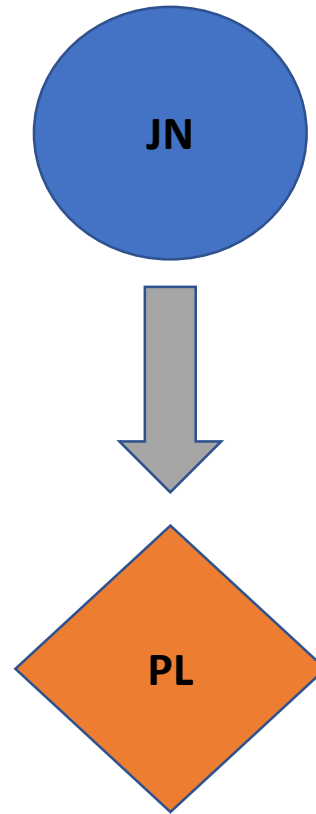
Pravno lice
(Teckal Body)

“ugovor”

Polazna osnova – Jedan javni naručilac

JN može da dodeli ugovor PL-u ako se zadovolje 3 uslova - Član 12(1)(a)(b)(c)

Kontrola – slična onoj koju JN vrši nad svojim sopstvenim odeljenjima

Delatnost PL-a – preko 80% za JN ili druga pravna lica koja taj JN kontroliše

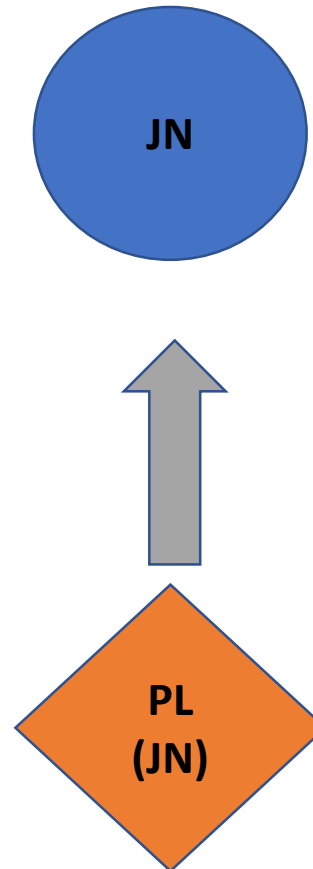
Nema direktnog učešća privatnog kapitala

- Nacionalne odredbe

“Obrnuti” Tekal

Član 12(2)

Republic of Serbia
Public procurement office

Implemented
by

giz International
Services

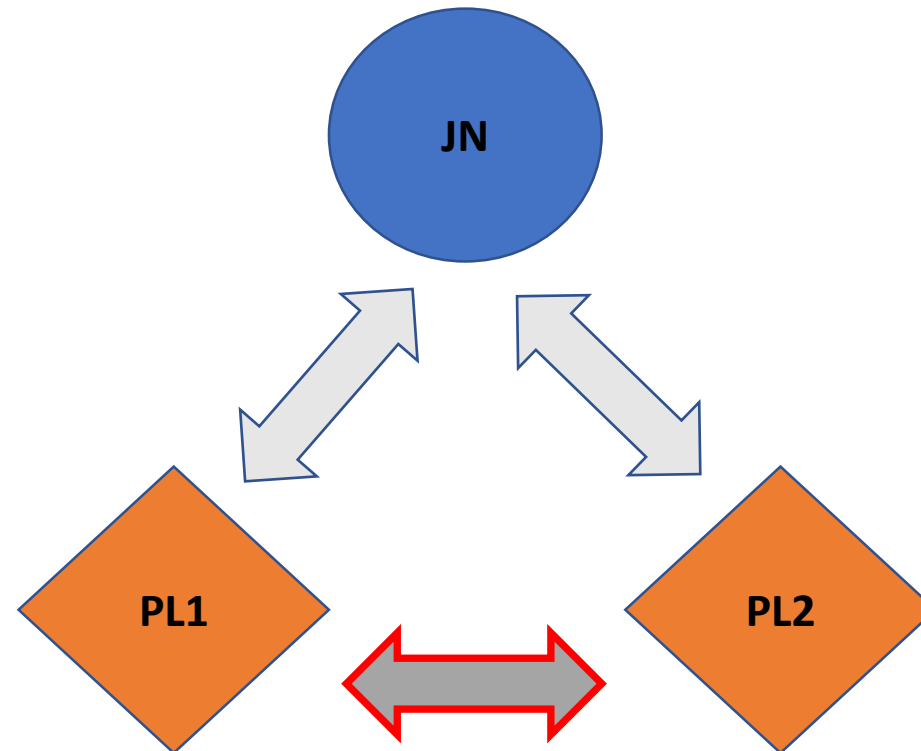
KPMG

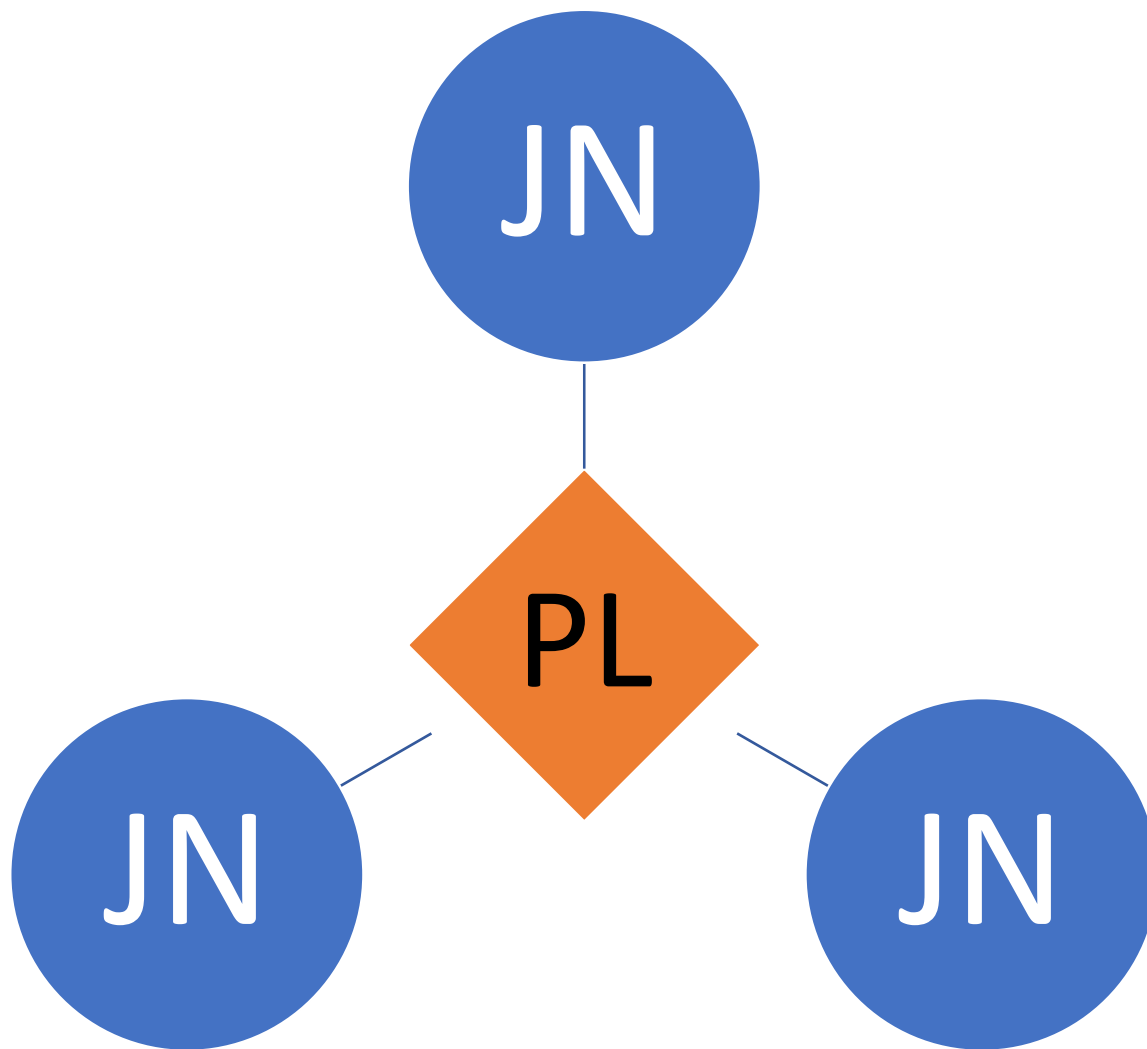
EU Support for Further Improvement of
Public Procurement System
in Serbia

Pravna lica “Sestre” firme

Član 12(2)

PL u vlasništvu više javnih naručioca

JN mogu dodeliti ugovor PL-u u zajedničkom vlasništvu kada se ispune 3 uslova iz člana 12(3)(a)(b)(c)

Kontrola – zajedničko sprovođenje kontrole slične onoj koju JN sprovode nad svojim sopstvenim odeljenjima

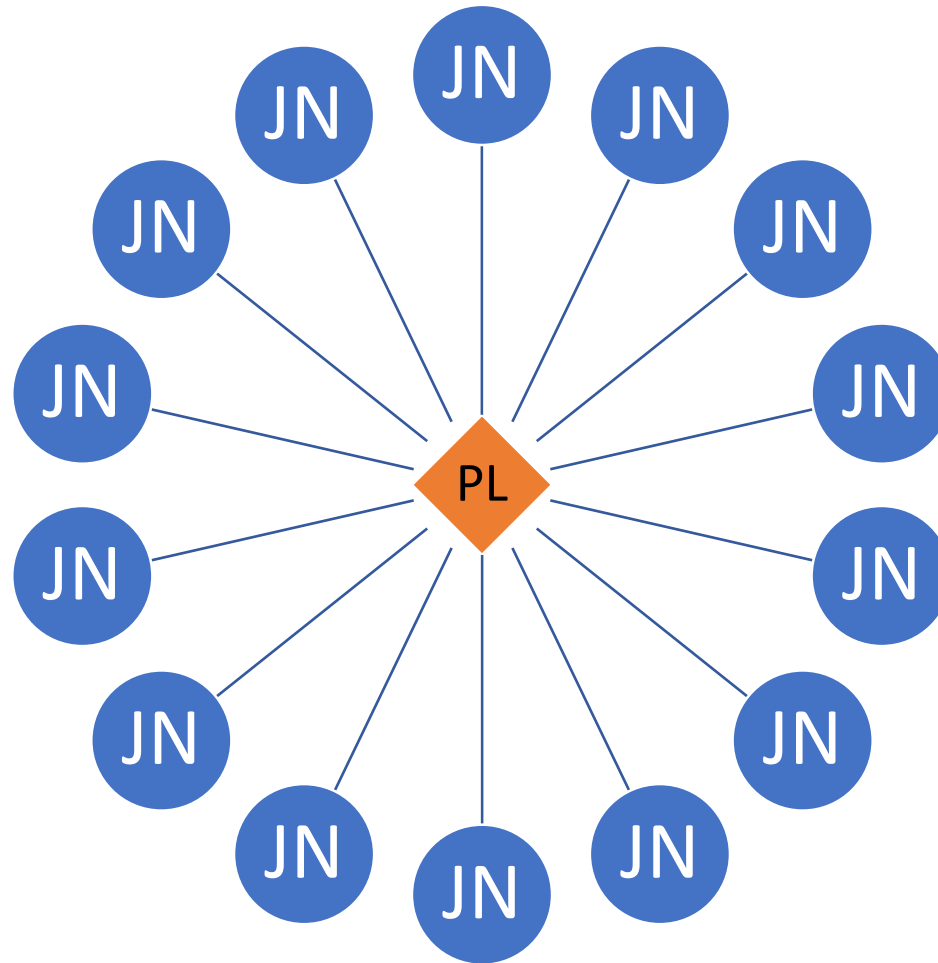
Delatnost PL-a – više od 80% za JN koji vrše kontrolu ili za druga pravna lica koja su pod kontrolom istih JN

Bez direktnog učešća privatnog kapitala

- nacionalne odredbe

PL u vlasništvu više JN-a

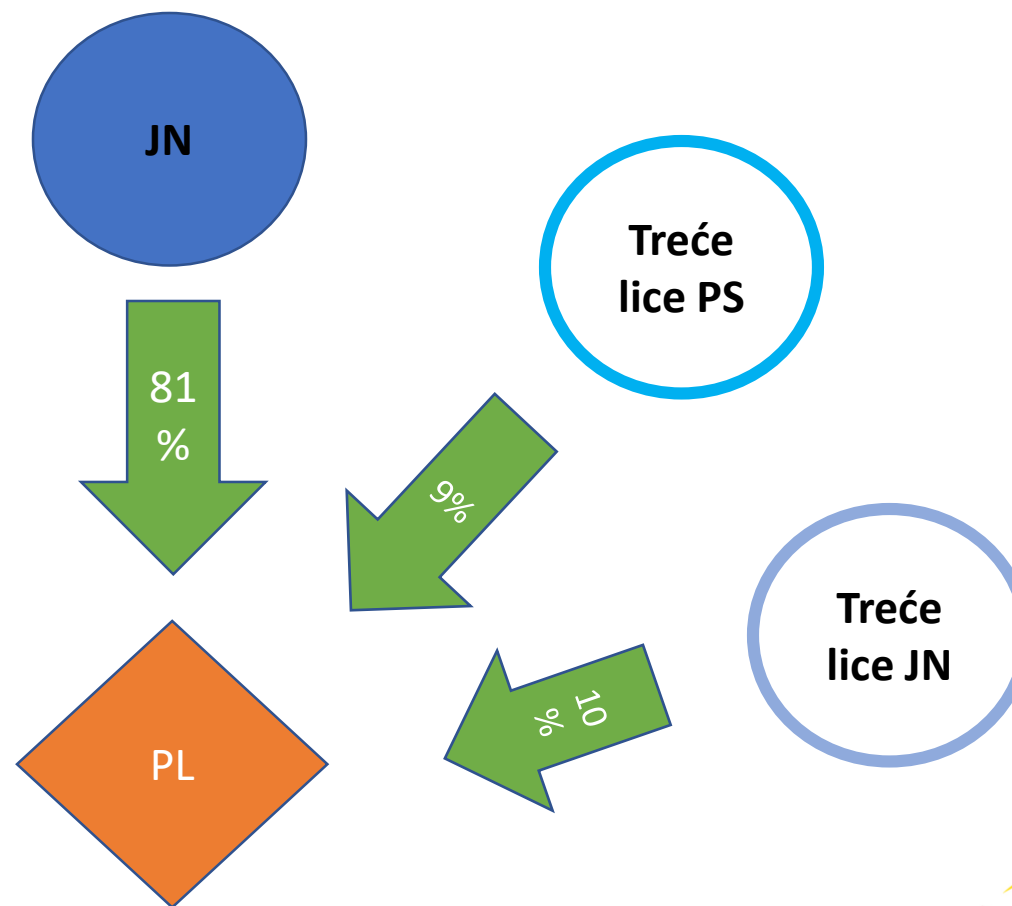
PL u vlasništvu više JN-a

- Nema odredbi o “obrnutom” Tekalu
- Nema odredbi o “sestrinskim” firmama PL-a

Česta pitanja

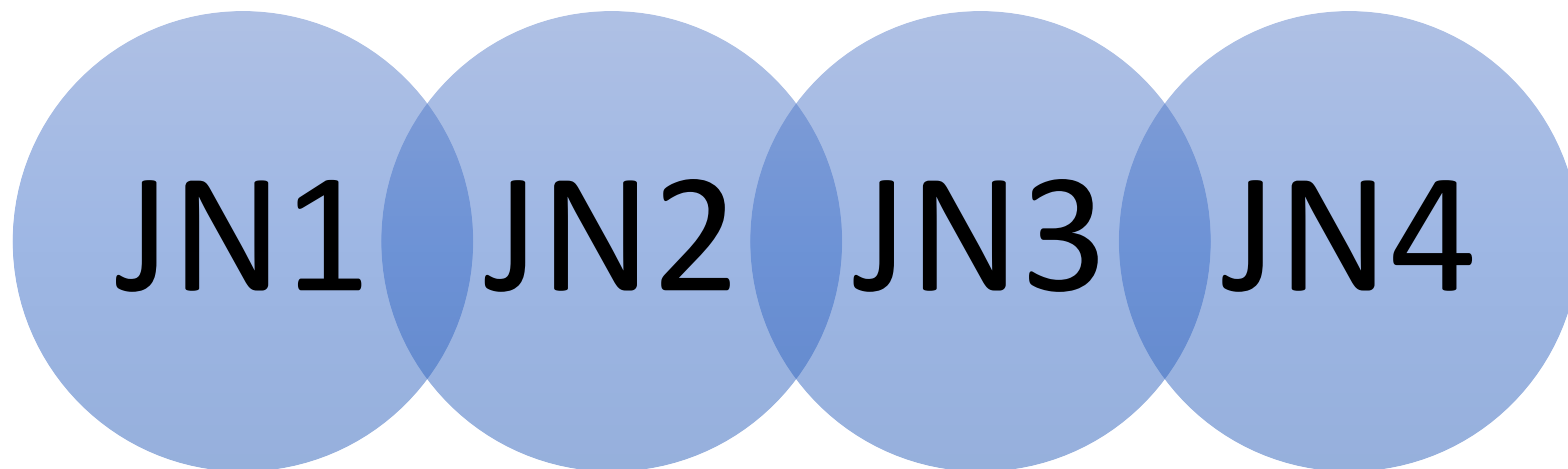
- Koji tip kontrole se zahteva?
 - Član 12(1)
 - Član 12(3)
- Može li PL pružati usluge privrednom subjektu?
- Kako se računa % delatnosti?

Provera delatnosti – više od 80% za JN koji vrši kontrolu

Saradnja unutar javnog sektora ili horizontalni aranžmani - "Hamburg" Članovi 12(4) & 12(5)

Ugovori koji uspostavljaju ili realizuju saradnju između JN-a

Strane

- Ugovor sklopljen isključivo između dva ili više **javnih naručioca**
- I moraju se ispuniti 3 uslova

Uslov 1

Uspostavlja ili realizuje saradnju između JN-a koji učestvuju

s ciljem da se obezbedi pružanje javne usluge koje treba da obave

u pogledu ostvarenja ciljeva koji su im zajednički

Uslov 2

Realizacija saradnje rukovodi se
isključivo imajući u vidu javni interes

Uslov 3

Javni naručioc koji učestvuju obavljaju manje od 20% delatnosti koje spadaju u ovu saradnju na otvorenom tržištu

Često postavljana pitanja

- Šta ovi uslovi znače?
 - “ciljevi koji su im zajednički”
 - “imajući u vidu javni interes”
 - “delatnosti na otvorenom tržištu”

Hvala na pažnji

Republic of Serbia
Public procurement office

Implemented
by

giz | International
Services

KPMG

EU Support for Further Improvement of
Public Procurement System
in Serbia